

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

54. SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV SLOVENIJE 2020

ŠPANSKA PLESALKA

Raziskovalno področje: Tehnika in tehnologija

Avtorica : Sara Šilak

Mentorici: Alenka Lukić, Ksenija Plazl

Srednja šola za oblikovanje Maribor

Maribor, 2020

KAZALO

Vsebina

KAZALO	2
Kazalo slik	3
POVZETEK	5
UVOD	6
TEORETIČNI DEL	7
Flamenko	7
Kratka zgodovina	9
Glasba, petje in ples	12
Glasba	12
Petje	13
Ples	14
Barve	16
Rdeča barva	16
Črna barva	19
Pojavljanje v medijih	22
Opera in balet	22
Film	23
PRAKTIČNI DEL	24
Oblačila	24
Začetek in skice	29
Skice	31
Krojenje in modeliranje	36
ŠIVANJE	43
Končano oblačilo	48
ZAKLJUČEK	50
DRUŽBENA ODGOVORNOST	51
VIRI IN LITERATURA	52
Viri slik	53

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Slika flamenko plesalke</i>	7	
<i>Slika 2: Moderni flamenko brez plapolajočih rdečih oblek</i>	8	
<i>Slika 3: Andaluzija</i>	10	
<i>Slika 4: Lega Andaluzije</i>	11	
<i>Slika 5: Kitarist flamenko glasbe</i>	12	
<i>Slika 6: Pevka</i>	13	
<i>Slika 7: Plesalka flamenka in kitarist v ozadju</i>	15	
<i>Slika 8: Rdeča barva</i>	16	
<i>Slika 9: Rdeče vrtnice</i>	17	
<i>Slika 10: Selena Gomez v rdečem</i>	18	
<i>Slika 11: Črna barva</i>	19	
<i>Slika 12: Mesto v noči</i>	20	
<i>Slika 13: Črni outfit</i>	21	
<i>Slika 14: Oglas za Bizetovo opero Carmen</i>	22	
<i>Slika 15: Film Los Tarantos</i>	23	
<i>Slika 16: Primer tradicionalne flamenko obleke;</i>	<i>Slika 17: Primera dnevne flamenko obleke</i>	24
<i>Slika 18: Različica plesne obleke</i>	25	
<i>Slika 19: Plesna obleka</i>	25	
<i>Slika 20: Plesalka s kastanjetami, uhani in vrtnico v laseh</i>	26	
<i>Slika 21: Primer plesne obleke in tradicionalne obleke</i>	27	
<i>Slika 22: Različici flamenko obleke</i>	27	
<i>Slika 23: Nagubani naborek (na levi) in smok ali kodrasti naborek (na desni)</i>	28	
<i>Slika 24: Jabot (na levi) in dvostranski naborek (na desni)</i>	28	
<i>Slika 25: Platno</i>	30	
<i>Slika 26: Bombaž</i>	30	
<i>Slika 27: Poliester</i>	30	
<i>Slika 28: Skice I</i>	31	
<i>Slika 29: Skice II</i>	31	
<i>Slika 30: Skice III</i>	32	
<i>Slika 31: Skice IV</i>	32	
<i>Slika 32: Skice V</i>	33	
<i>Slika 33: Izbrana skica I</i>	34	
<i>Slika 34: Izbrana skica II</i>	35	
<i>Slika 35: Osnovni kroj bluže brez všitkov (na levi) in osnovni kroj rokava (na desni)</i>	36	
<i>Slika 36: Sprednji in zadnji del bluže, ter rokav</i>	37	
<i>Slika 37: Polaganje krojnih delov na tkanino</i>	37	
<i>Slika 38: Skrojeni deli bluže (rokav, sprednji del in zadnji del)</i>	38	

<i>Slika 39: Osnovni kroj krila</i>	39
<i>Slika 40: Krilo</i>	40
<i>Slika 41: Zgornji del zmodeliranega krila</i>	40
<i>Slika 42: Sprednji skrojeni del krila</i>	<i>Slika 43: Zadnji skrojeni del krila</i>
	41
<i>Slika 44: Spodnji del krila</i>	41
<i>Slika 45: Krojenje spodnjega dela krila na tkanino</i>	42
<i>Slika 46: Opletanje delov bluže</i>	43
<i>Slika 47: Sestavljanje rokava</i>	43
<i>Slika 48: Sestavljanje bluže (stranski šivi)</i>	44
<i>Slika 49: Šivanje rokava na bluzo</i>	44
<i>Slika 50: Sestavljen sprednji del krila</i>	45
<i>Slika 51: Sestavljen zadnji del krila z všitki</i>	45
<i>Slika 52: Všita zadrga na zadnjem delu krila</i>	46
<i>Slika 53: Zgornji del krila, položen lice na lice</i>	46
<i>Slika 54: Šivanje podloge</i>	47
<i>Slika 55: Izdelava volančkov</i>	47
<i>Slika 56: Končano oblačilo na modelu</i>	48
<i>Slika 57: Končano oblačilo os spredaj in od zadaj na lutki</i>	49

POVZETEK

V letošnjem šolskem letu 2019/20 sem se odločila, da bom naredila raziskovalno nalogo z naslovom Španska plesalka. Od nekdanj me je zanimala španska kultura, moda in tradicija, predvsem pa flamenko, temperamentni španski ples, ki se je razvil iz ljudske glasbe, značilne za južno Španijo. Osnovni elementi flamenka so petje, kitara in ples, plešejo pa ga tako moški kot ženske.

Osredotočila sem se na žensko oblačilo, ki je zaznamovalo ples flamenko, in ga podrobneje raziskala. Analizirala sem različne vrste oblek za flamenko, njihovo obliko ter kroj in vzorce. Odločila sem se, da bom obleko tudi sama izdelala, vendar z današnjimi barvami in vzorci. Narisala sem nekaj skic za obleke, ki so vsebovale volančke na različnih mestih. Osnovni kroj za žensko obleko sem nato narisala in zmodelirala ter skrojila. Skrojene dela sem nato sešila ter z vmesnim likanjem prišla do končnega izdelka – obleke za flamenko.

UVOD

Španija. Država v Evropski uniji, ki me najbolj pritegne in navdušuje. Španska glasba – že od nekdaj me privlači. Španska oblačila – ni lepšega od preprostih, lahkih kril in kratkih majic ali poletnih oblek. Španski plesi – ritmi zase, ki jih vsi prepoznamo.

Zato sem se odločila, da bom v letošnji raziskovalni nalogi raziskovala španski plesni in glasbeni stil flamenko. Zanima me tudi, kako izdelati oblačilo za plesalko flamenka oziroma oblačilo v flamenku stilu. Je težko narediti vse tiste volančke, da tako lepo padejo? Kakšne barve in vzorci se najpogosteje uporabljajo in kakšna tkanina je primerna za takšna oblačila? Poskusila sem dobiti odgovore na ta vprašanja. Na koncu sem si zadala cilj, da bom tudi sama oblikovala, izdelala, skrojila in sešila obleko, ki bo v značilnem flamenku stilu.

Zastavila sem si tri hipoteze, ki se navezujejo na izdelavo oblačil v flamenku stilu.

- Za izdelavo obleke ali krila potrebuješ tudi nekaj predznanja.
- Za izdelavo flamenko obleke potrebuješ več kot 5 metrov blaga, izkušnje in potrpljenje.
- Obleko v flamenku stilu bi lahko nosili tudi pri nas.
- Obleko bi nosili na svečanih prireditvah ali dogodkih, ne da bi povsem izstopala.

TEORETIČNI DEL

FLAMENKO

Flamenko je glasbeni in plesni stil, ki izhaja iz Andaluzije (predvsem z območja, ki ga pokrivajo Sevilla, Cádiz in Huelva), in se je razvil iz ljudske glasbe, značilne za južno Španijo. Andaluzijsko ljudsko glasbo in ples spremljajo kitara, petje in ploskanje. Lahko ga imenujemo tudi umetnost glasbe in plesa.

Slika 1: Slika flamenko plesalke

Vir 1: (<http://www.paintinghere.com/UploadPic/Flamenco%20Dancer/big/Lunaresnegros%20ii.jpg>)

Flamenko, kot ga poznamo danes, se je formiral šele v zadnji tretjini 19. stoletja, ko se je iz ljudske tradicije preoblikoval v umetnost. Njegove korenine pa segajo daleč nazaj v zgodovino. Čeprav se flamenko tradicija tesno povezuje z andaluzijskimi cigani, ki so prišli v Španijo v 15. stoletju, so nanj vplivale tudi raznovrstne druge kulture in etnične skupine, med njimi se največkrat omenja Jude, Arabce, Moriske in Payose (ime, s katerim so cigani označevali tiste,

ki niso bili del njihove skupnosti). Flamenko je izredno ekspresivna in izrazna glasbena zvrst, saj je že od začetka služila ljudstvu, ujetemu v težke družbenoekonomske okoliščine, za izražanje svojih čustev. Flamenko je predvsem umetnost, ki je nastala iz človekove prvinske potrebe po izražanju čustev.

16. novembra 2010 je UNESCO razglasil flamenko za eno od mojstrov in svetovne kulturne dediščine.

Slika 2: Moderni flamenko brez plapolajočih rdečih oblek

Vir 2: (<https://siol.net/media/img/83/0c/b8c9ff64027e3d4559d8-urska-centa.jpeg>)

Flamenko po svetu slovi kot eden najbolj strastnih in privlačnih plesov, pri katerem plesalci z okovanimi čevlji topotajo ob tla, ustvarjajo ritem s kastanjetami, rdeče obleke z naborki švigajo po zraku, kitara pa jih divje, a subtilno spremlja. Pa je to res povsem tako?

Flamenko je predvsem umetnost, ki je nastala iz človekove prvinske potrebe po izražanju čustev. Radi zakričimo, ko se počutimo zatirani, in radi se od srca zasmejimo, ko nam nekaj polepša dan. In prav zato, ker ljudje poznamo pravo paleto različnih čustev, ima tudi flamenko ogromno obrazov. Ta z divjanjem krila je samo eden izmed tisočih.

Razvilo se je mnogo zvrsti, ki se med seboj razlikujejo po ritmu glasbe in sporočilnosti. V ples so vpletli tudi pahljače, krila z vlečkami, palice, velike svilene rute, robčke in druge predmete,

ki definirajo posamezno zvrst. Vsak dan je v flamenko vpletene več inovativnosti, še danes poteka njegov razvoj, saj se rojevajo nove zvrsti, ki pa ostajajo spoštljive do tradicije in z njo z roko v roki nadgrajujejo umetnost flamenka.

[1] [8]

KRATKA ZGODOVINA

Prva pričevanja o flamenku so bila zabeležena v 18. stoletju, toda njegove korenine segajo daleč v zgodovino. Osnove flamenka izvirajo iz Hindujskih obrednih plesov, ki so sčasoma izgubili verski pomen. Plesalke iz Cádiz so bile že v antiki deležne velikega občudovanja po vsem rimskem imperiju. S tem, ko se je flamenko pomikal proti zahodu, je prevzel delce mnogih kultur: feničanske, kartažanske, vpliv bizantinskega liturgičnega petja, indijske oziroma ciganske in arabske tradicije. Pozneje so pomemben pečat vtisnili tudi ritmi Latinske Amerike, še zlasti karibski. Najbolj ga je zaznamovala arabska kultura, temu pa sledita vpliv indijske in judovske kulture.

V 15. stoletju so cigani prinesli flamenko v Andaluzijo. Čeprav so cigane zatirali in zaničevali njihovo kulturo, je flamenko preživel vse do danes. Svoje mesto je najprej dobil kot petje ob delu in na družinskih praznovanjih, pozneje pa se je tradicija preselila tudi v taverne in na prireditve ob različnih praznikih. Prve šole flamenka so se razvijale konec 18. stoletja in malo čez prvo polovico 19. stoletja. Med letoma 1847 in 1920 govorimo o dobi tako imenovanih »Cafés Cantantes« - lokalov, ki so ponujali plesno-glasbene predstave v živo ter tako pripomogli k večji popularizaciji flamenka. V tem času so se pojavili prvi profesionalni izvajalci, ki pogosto niso več nastopali ob zvokih manjšega orkestra, temveč le še ob kitarski spremljavi. Obdobje flamenko opere med 1920 in 1955 je čas delnega zatona tovrstne umetnosti, pojavile so se namreč nove oblike zabave, na primer kino predstave. V 50-ih letih prejšnjega stoletja so začeli organizirati festivale flamenka, ki so širšemu občinstvu ponujali predstave z glasbo, s petjem in plesom ter so se večinoma odvijali na prostem.

Danes gre razvoj flamenka v dve smeri: nekako stari in novi flamenko. Skozi zgodovino se je tako razvil, da je le zelo majhen del ostal pristen, nekomercializiran in originalen. Tega najdemo le v vaseh Andaluzije, kjer jih za zabavo plešejo domačini. Njim to predstavlja del življenja,

užitek. Večji del flamenka pa se je razvil v šovbiznisu in drugih oblikah nastopov. Ta flamenko je najbolj znan in najbolj zaželen po svetu. Za razliko od originalnega flamenka v tem prevlada nastopaštvo in ples izgubi svojo strast ter prvotnost. Poleg tipičnih glasbil uporabljajo tudi saksofon, električne kitare, bobne itd., glasbo pa mešajo s popom, z rockom, jazzom, s salso, z latinom in tudi rumbo.

Plesno-glasbene skupine, ki se zbirajo okrog velikih imen umetnosti, gojijo predvsem tehnično zahtevno moderno različico, v kateri na račun komercialnosti pogosto zmanjka prostora za izraznost, ki je pravzaprav bistvo flamenka. V andaluzijskih vaseh in mestih pa ljudje še vedno plešejo, pojejo in igrajo predvsem zase, "za dušo", ob družinskih, verskih in drugih praznikih, ali pa kar tako, za zabavo. Zanje lahko rečemo, da ohranjajo tako imenovani čisti flamenko.

[2] [3]

Slika 3: Andaluzija

Vir 3: (<https://secretsdeviaje.com/storage/blogs/alameda-de-hercules.jpeg>)

Slika 4: Lega Andaluzije

Vir 4: (www.freeworldmaps.net/europe/spain/andalusia/where-is-andalusia.jpg)

GLASBA, PETJE IN PLES

Glasba

V glasbi sta vodilni element petje in kitara, čeprav je običajno prisotna tudi spremljava drugih inštrumentov in ploskanje. Z glasbenega vidika je za flamenko kitara značilna andaluzijska letvica ali kadenca, ki jo sestavljajo A-mol, G-dur, F-dur ter E-dur.

Kitarist s svojo skupino stoji na majhnem odru, kjer ustvarjajo glasbo in ritem plesalcem. Ti takt poudarjajo tudi z močnim potrkavanjem s stopali ob tla in seveda s kastanjetami. Španska kitara kot inštrument izvira iz posebnega tipa lutnje z dolgim vratom, ki so jo na Iberski polotok prinesli Arabci v 12. stoletju. Šele v 19. stoletju se pojavijo prve prave flamenko kitare po zaslugi Antonia de Torres Jurada (1817 – 1892), ki jim je dal obliko, kakršno poznamo dandanes. Flamenko kitara se loči od klasične po leseni glavi, manjšem trupu, je lažja, obod in dno sta iz ciprese, držalo za strune je nizko. Ob zvočnici imajo največkrat nameščen »golpeador«, saj se kitaro uporablja tudi kot tolkalo.

[1] [3]

Slika 5: Kitarist flamenko glasbe

Vir 5: (https://www.billboard.com/files/styles/article_main_image/public/media/paco-de-lucia-obit-650.jpg)

Petje

Glasbeniki sledijo določenim pravilom in ustvarjajo verze, ki so si med seboj kar podobni. Ciganske pesmi se delijo na dve obliki: cante jondo (globoka pesem) in cante chico (majhna pesem). Cante jondo je bolj resna, izraža človekova čustva in nekakšen krik zatiranih, ki pa se prebudi v plesu. Cante chico pa je ravno nasprotno. Je zelo vesela, lahkotna, šaljiva in veliko bolj pritegne občinstvo. Je tudi najbolj priljubljena. Obstaja ogromno različic flamenko pesmi, veliko od teh je žalostink. Pesmi imajo toliko različic, kolikor je izvajalcev – vsak jo malce priredi svojemu vzdušju.

Prve oblike petja niso imele glasbene spremljave in se jih označuje z imenom romances ali corridos. Leta 1922 sta znameniti španski pesnik Federico Gracía Lorca in Manuel de Falla organizirala pevsko tekmovanje prvinskega andaluzijskega petja, imenovanega cante jondo. Prvič v zgodovini se je javno obeležilo flamenko kot kulturno dejavnost, podprto s strani številnih intelektualcev. [1] [3]

Slika 6: Pevka

Vir 6: (<https://i.pinimg.com/originals/eb/dc/56/ebdc56870d8598bec00dcaa7e3e8d5b8.jpg>)

Ples

Flamenko je solo ples, ki ga plešejo moški ali ženske. Prepoznavne značilnosti so trdnost, udarnost, introvertiranost in težnja giba k tlom, pri čemer imajo pomembno vlogo noge, ki s pomočjo posebnih flamenko čevljev narekujejo ritem. Čeprav je velik poudarek na nogah, se pleše s celotnim telesom, pri čemer se dopolnjujeta eleganca in trdnost. Flamenko je abstrakten ples, ki dopušča veliko improvizacije, pri čemer se mora plesalec prepustiti svojemu čutenju.

Flamenko ples spada v dve večji skupini plesa – med etnične plese in romske plese. Etnični ples je ples, ki je nastal iz ljudskega ali plemenskega plesa in ni več živ; tako rekoč je tradicionalni ples. Romski ples je ples Romov, ki so razseljeni po vsem svetu. Zaznamuje ga potrkavanje s peto, prsti in stopalom ob tla, neregularen ritem, vzneseno privzdignjena drža telesa in glave ter lahkotno gibanje. Ples je zelo izrazen, umetniški in poln strasti ter čustev. Plesalec mora biti tako dober in močan, da lahko ponazori vso strast, žalost, moč, ljubezen, sovraštvo. V drugih narodih je to prisotno pri skupinskih plesih, tu pa se plesalec bori sam s seboj in mu to predstavlja veliko večji izziv. Flamenko ples plešejo osebe vseh starosti in obeh spolov. Z nogami stalno udarjajo ob tla in dodajajo ritem kitari. Z rokami vedno delajo odsekane gibe, včasih uporabljajo tudi pahljače. Gibi skomercializiranega flamenka so se večinoma razvili iz baletnih pozicij, nekatere pa so še zmerom iste, le drugače se imenujejo. Eden glavnih elementov plesa je ploskanje. S tem si plesalec daje ritem ali pa napoveduje spremembo v plesu – temu se reče *llamada* (klic).

Ko plesalci ali plesalke pridobijo določeno količino znanja flamenka, ne plešejo več po koreografijah, ampak improvizirajo. Publika medtem plesalce spodbuja z vzkliki, kot so: Ole!, Asi se baila! (Tako se pleše!), Eso es (Tako je!), Vamos (Gremo!) ali Baile! Baile! (Pleši, Pleši!). Najprej se začne glasba, a plesalec ne začne dokler ne dobi navdiha. V Španiji to imenujejo *duende*, kar pomeni vila oz. škrat. Ne da bi v njih prišel duende, plesalci ne začnejo nastopa, če hočejo dobro in strastno odplesati. Flamenka ne moreš odplesati le z znanjem tehnike – v ples moraš vliti svoja čustva in strast.

Slika 7: Plesalka flamenka in kitarist v ozadju

Vir 7: (<https://spetour.files.wordpress.com/2015/10/flamenco1.jpg>)

Anja Mejač (2014), slovenska plesalka flamenka, je vprašanju, ali flamenko najboljše plešejo Španci, delno pritrdila. A pravi, da se zadnje čase stvari spreminjajo in da vedno več plesalcev iz tujine prihaja v Španijo z željo po učenju flamenka. V plesni akademiji Amor de dios, ki velja za prvo na svetu, tujci več kot očitno prevladujejo.

[1] [3] [7]

BARVE

Flamenko obleke so v preteklosti bile najpogosteje rdeče in črne barve, zato sem naredila tudi analizo teh dveh barv. Zanimalo me je, kako vplivata na ljudi.

Rdeča barva

Rdeča barva je topla in pozitivna barva, povezana z našimi fizičnimi potrebami in voljo do preživetja. Izzareva trdno in močno energijo. Pomen rdeče barve je energija, strast in akcija.

Rdeča simbolizira navdušenje, energijo, strast, ljubezen, željo, hitrost, moč, toploto, agresivnost, nevarnost, ogenj, kri in tudi nasilje.

Slika 8: Rdeča barva

Vir 8: (https://www.itl.cat/pngfile/big/1-10000_red-background-wallpaper-cool-design-backgrounds-red.jpg)

Je spodbudna barva, saj v nas vzbuja čustva in nas motivira k ukrepanju. Spodbuja ambicije in odločnost. Kaže na močno voljo, pogon in vztrajnost. Daje zaupanje tistim, ki so sramežljivi, plahi ali imajo premalo volje. Ker je barva fizičnega gibanja, v nas prebudi našo fizično življenjsko silo.

Pogosto se uporablja za izražanje ljubezni, čeprav je veliko bolj povezana s seksualno strastjo in poželenjem. S to svojo seksualno energijo v najboljšem primeru ustvarja življenje, v najslabšem pa izraža jezo in agresijo, za ustvarjanje vojn in za uničevanje.

Če smo obkroženi s preveč rdeče barve, lahko postanemo razdraženi, razburjeni in jezni. Če je rdeče barve premalo, postanemo previdnejši, manipulativni in prestrašeni.

Pozitivne lastnosti rdeče barve so: akcija, energija, hitrost, jasnost in samozavest, zanimivost, moč, strast, spontanost, odločnost in pogum.

Negativne lastnosti rdeče barve so: agresivnost, dominantnost, jeza, vzkipljivost, neusmiljenost, nestrpnost, zamerljivost, nasilnost, sovraštvo in brutalnost.

Slika 9: Rdeče vrtnice

Vir 9: (<https://i.pinimg.com/474x/8c/19/49/8c1949c480338602dbe5c65c9ce9d502.jpg>)

POMEN RDEČE BARVE PRI OBLAČILIH

Je najbolj intenzivna in čustvena barva. Rdeča obleka je dobro opazna, a naredi osebo težjo. Ker je močna barva, po navadi ne pomaga pri pogajanjih in soočanjih. Rdeča obleka izraža samozavest, kdor jo nosi, se počuti zapeljivo in dominantno.

Rdečo barvo naj bi nosili ljudje, ki jih muči žalost, ki so brezvoljni in potrebujejo spodbudo, ljudje, ki si želijo opomoči, ki bi radi uspeli, uresničili svoje cilje, ki jim primanjkuje tekmovalnega duha, ljudje, ki bi bili radi čutni in živahni.

Izogibajo se je naj ljudje z visokim krvnim tlakom, ljudje nagle jeze, živčni in napeti, ljudje, ki se hitro utrudijo, imajo sindrom kronične utrujenosti, jih muči glavobol.

[10]

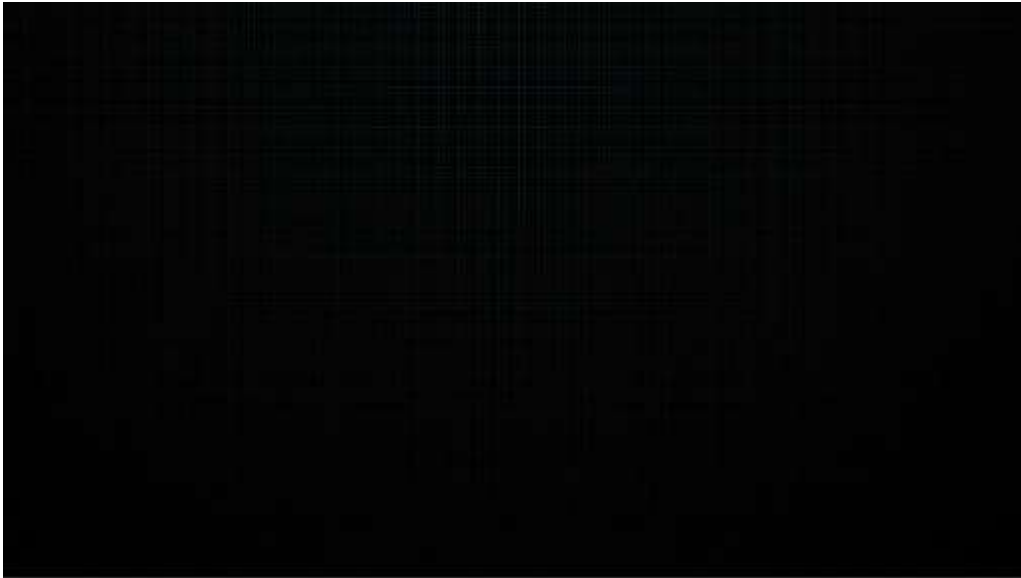

Slika 10: Seleno Gomez v rdečem

Vir 10: (<https://imagesvc.meredithcorp.io/v3/mm/image?url=https%3A%2F%2Fcdn-img.instyle.com%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fstyles%2F684xflex%2Fpublic%2F1565732382%2FSelena-Gomez-Red-Outfits-lead.jpg%3Fitok%3DCMrSfTBM&w=400&c=sc&poi=face&q=85>)

Črna barva

Črna barva je barva skrivnosti in neznanega, barva zaščite. Črna barva simbolizira moč, spolnost, naprednost, formalnost, eleganco, bogastvo, skrivnost, strah, zlo, nesrečo, žalost, jezo, anonimnost, žalovanje ...

Slika 11: Črna barva

Vir 11: (<https://wallpaperaccess.com/full/38126.jpg>)

V psihologiji barv črna barva pomeni zaščito pred zunanjim čustvenim stresom. Omogoča udobje, hkrati pa ščiti lastne občutke in čustva, saj skriva šibke točke, negotovost in pomanjkanje samozavesti. Pomeni moč in nadzor, disciplino, neodvisnost in močno voljo. Zaradi moči je črna barva zastrašujoča, neprijazna in nedostopna. Izžareva avtoriteto in ustvarja strah v procesu. Črna barva je mešanica vseh barv s pomanjkanjem svetlobe. Črna skriva, medtem ko bela odkriva.

Črna barva absorbira negativno energijo, tako da nas ščiti pred poškodbami in negativnimi stvarmi, pri običajnih dnevnih aktivnostih zunaj doma.

Vsi mi v svojem življenju uporabljamo črno barvo, ko skušamo v različnih obdobjih pred zunanjim svetom nekaj skriti, npr. našo težo, občutke, strahove, negotovost.

Ljudje, ki imajo radi črno, so lahko konvencionalni, konservativni in resni, lahko pa o sebi mislijo, da so prefinjeni in dostojanstveni.

Premožne in uspešne ženske pogostokrat izberejo črno, saj tako dajejo vtis elegance, sofisticiranosti in zaupanja. Ženske zapeljivke s seksi črnim perilom ustvarjajo pridih skrivnosti in spletk. Lahko pomeni tudi podrejenost nekemu, tako kot duhovniki v črnih oblekah kažejo podrejenost Bogu.

Pri najstnikih je pogost pojav, da nosijo črno v fazi prehoda iz nedolžnosti otroštva v odraslost. Imajo psihološko potrebo, ker končujejo en del svojega življenja in začenjajo drugega. Črna barva jim omogoča, da se skrijejo pred svetom, dokler ne odkrijejo lastne identitete in svojega mesta v družbi. Pomembno je, da gredo skozi to fazo.

Preveč črne barve lahko povzroči depresijo in nihanje razpoloženja ter ustvarja negativno okolje.

Pozitivne lastnosti črne barve so: zaščita, udobje, moč, formalnost, skrivnostnost ...

Negativne lastnosti črne barve so: ravnodušnost, depresivnost, pesimizem, zadržanost, konservativnost, nadzor, žalost, negativnost.

Slika 12: Mesto v noči

Vir 12: (<https://i.pinimg.com/originals/85/13/c3/8513c303b7f968d4691ac20e4468dde1.jpg>)

POMEN ČRNE BARVE PRI OBLAČILIH

Črna barva je barva moči in oblasti. V modi je zelo popularna, saj ljudi naredi optično vitkejše. Je elegantna in brezčasna. Nakazuje na podređitev, poslušnost, podjarmljenost (npr. duhovniki nosijo črno obleko, da se podređijo Bogu. Ženske se s črno obleko podređajo moškim).

[10]

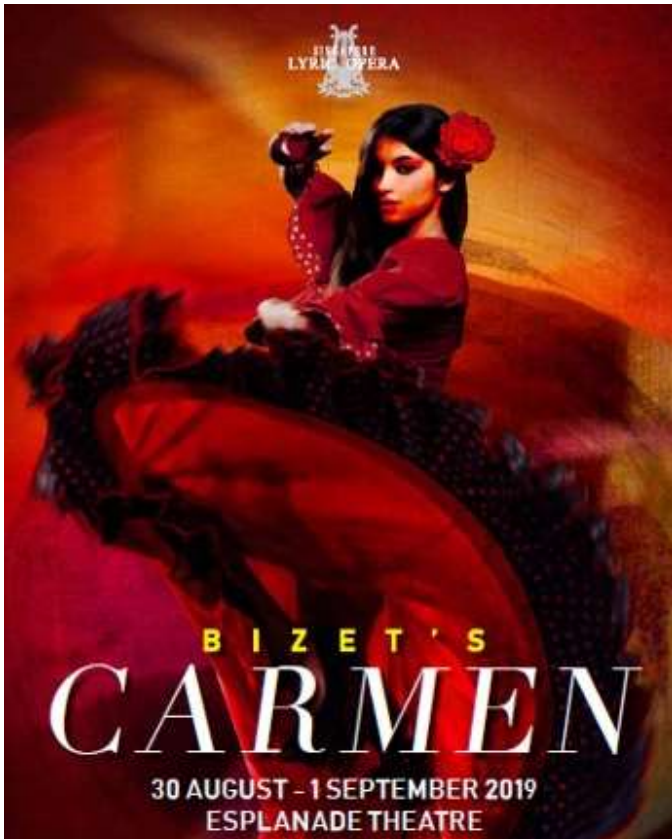
Slika 13: Črni outfit

Vir 13: (<https://fashionjackson.com/wp-content/uploads/2018/11/Fashion-Jackson-Wearing-Black-Chenille-Mock-Neck-Sweater-Black-Skinny-Jeans-Black-Pumps-Black-Gucci-Belt-Black-Satchel-Handbag-1.jpg>)

POJAVLJANJE V MEDIJIH

Opera in balet

Ena najslavnejših oper, v katerem vidimo španske plese, je Bizetova opera Carmen. To je drama z veliko strasti, ki jo flamenko tako dobro uprizarja. Ljudje so prvo izvedbo predstave sprejeli zelo ravnodušno, saj niso vedeli, kakšna mojstrovina se je pravkar odvila pred njihovimi očmi.

Slika 14: Oglas za Bizetovo opero Carmen

Vir 14: (https://directory.coconuts.co/wp-content/uploads/2019/06/4267_carmen-promo-img.jpg)

Manuel de Falla je bil največji španski skladatelj tistega obdobja in je v svojih delih močno prikazoval andaluzijsko in romsko glasbo. Flamenko je prvič vpletel v balet Čarovniška ljubezen, ki je kmalu postal najbolj popularen balet v Španiji. Nastopali so sami slavni plesali, a ljudje ga še zmerom niso sprejeli z navdušenjem. Veliko kasneje je plesalka Čarovniške ljubezni zbrala skupino plesalcev in z mešanico klasičnega baleta in flamenka spet uprizorila predstavo. Balet je potoval v Barcelono in nazadnje v Pariz, kjer je končno doživel uspeh. Isti balet je v Milanu uprizoril plesalec Antonio Gades. Glasba pa je končno postala znana, ko je

Hoze Torregrosa napisal delo Mesa flamenco (flamenko maša). V njej je skombiniral cante grande in gregorijanski koral.

Film

Prvi je nastal film Tarantos, ki je prikazoval zadnje nastope zelo slavne plesalke Carmen Amaye in drugih plesalcev, tudi Antonia Gadesa.

Slika 15: Film Los Tarantos

Vir 15: (<https://cloud10.todocoleccion.online/cine-folletos-mano/tc/2016/03/12/14/54991215.jpg>)

Po Tarantosu sta nastala še filma Carmen in Duende, v katerem zasledimo glasbo in ples.

[3]

PRAKTIČNI DEL

OBLAČILA

Postopoma je obleka, ki so jo nosile Ciganke, postala "uradna" obleka za sejem. Flamenko obleke tradicionalno nosijo ženske v Andaluziji. Delimo jih na obleke plesalk in obleke za vsakdan.

Dnevna obleka je oprijeta do sredine stegen, nato pa se nadaljuje z več plastmi volančkov. Ti segajo do gležnjev ali do tal. V takšni obleki je težje hoditi, kaj šele plesati.

Slika 16: Primer tradicionalne flamenko obleke;

Vir 16: (<https://i.pinimg.com/564x/9f/5b/69/9f5b69f34e601d06f6309205487f8eb5.jpg>);

Slika 17: Primera dnevne flamenko obleke

Vir 17: (<https://i.pinimg.com/564x/d1/01/5b/d1015b0d81f1c77715b7b00c722a15e0.jpg>)

Zato je plesna obleka malo drugačna. Dolga obleka, z globokim kvadratnim ali okroglim dekoltejem, se oprijema telesa v pasu in vse do bokov, kjer se razširi vse do gležnjev. S tem se plesalka lahko veliko svobodneje giblje. Obe različici vsebujeta volančke tako na dolžini kot na rokavih.

Slika 18: Različica plesne obleke

Vir 18: (<https://i.pinimg.com/564x/c9/80/3b/c9803bfafe1b58cfd160f6995ddc59d.jpg>)

Slika 19: Plesna obleka

Vir 19: (<https://i.pinimg.com/736x/76/69/3f/76693fd8825c0494e7f767400e21bcf8.jpg>)

Obleke so običajno svetlejših barv, vendar se velikokrat pojavlja tudi črna. Zelo priljubljena barva je tudi rdeča, najbolj značilen vzorec pa je pikčast.

videz običajno dopolnjuje šal, ki je ogrnjen čez ramena. Ne manjka pa niti cvetja v laseh ali lasnega glavnička. Šal, rože v laseh, uhani, ogrlice, zapestnice ali glavniki so temeljni elementi, ki spremljajo obleko flamenka, h katerim je treba dodati še druge dodatke, kot so čevlji s peto ali pahljača.

Slika 20: Plesalka s kastanjetami, uhani in vrtnico v laseh

Vir 20: (

<https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&id=BA9D9A479CAE513164C42660C5568AC250355C31&thid=OIP.T4GAmKsD9hRyWkqt6N7G3AHaHa&mediaurl=http%3A%2F%2Fmedia.buzzle.com%2Fmedia%2Fimages-en%2Fphotos%2Fdance%2F1200-19946008-flamenco-dancer-spain-girl.jpg&exph=1200&expw=1200&q=flamenco+dance&selectedIndex=5&ajaxhist=0&vt=0&eim=0,1,3,4,6,8,10>)

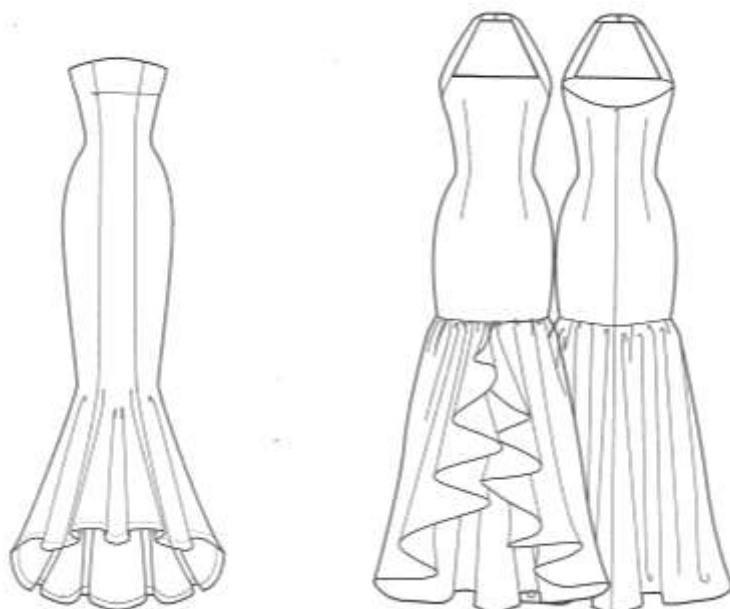
Ni pa postala samo uradna obleka, ki so jo ženske nosile na aprilskem sejmu v Sevilli, ampak se je obleka začela razvijati in se prilagajati časom, hkrati pa je vedno ohranjala vrsto lastnosti, zvesti svojemu izvoru.

Flamenko obleke imajo po navadi volančke ali enostranski naborek. Ker pa je danes v večini držav mogoč svoboden način izražanja, tudi pri modi ni nič drugače, zato se pojavljajo tudi drugačni naborki in kroji oblek.

Slika 21: Primer plesne obleke in tradicionalne obleke

Vir 21: (Feyerabend F. V. 2008. Shapes & Styles of Fashion. München: Stiebner.)

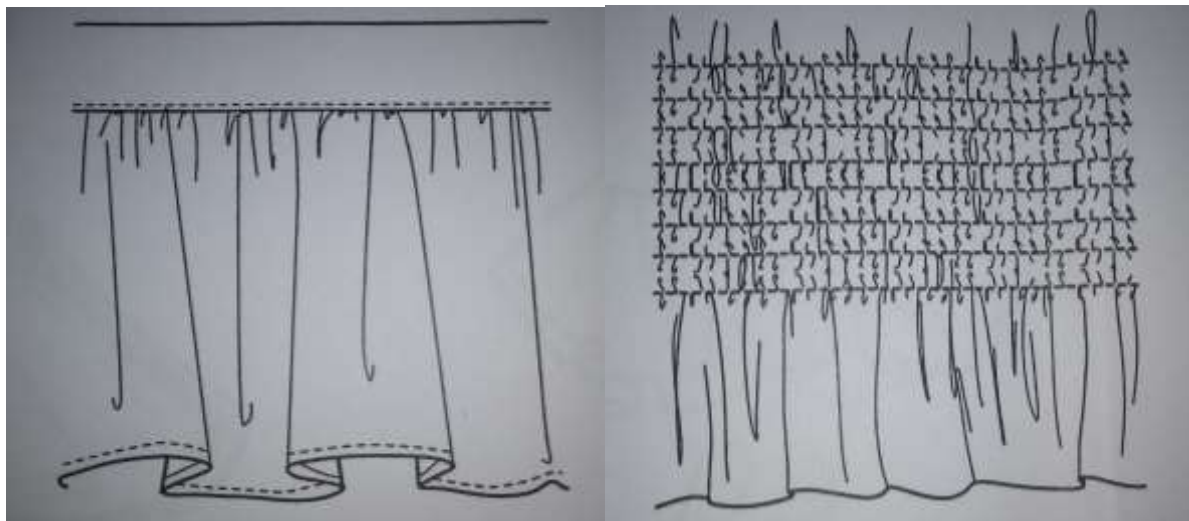

Slika 22: Različici flamenko obleke

Vir 22: (Feyerabend F. V. 2008. Shapes & Styles of Fashion. München: Stiebner.)

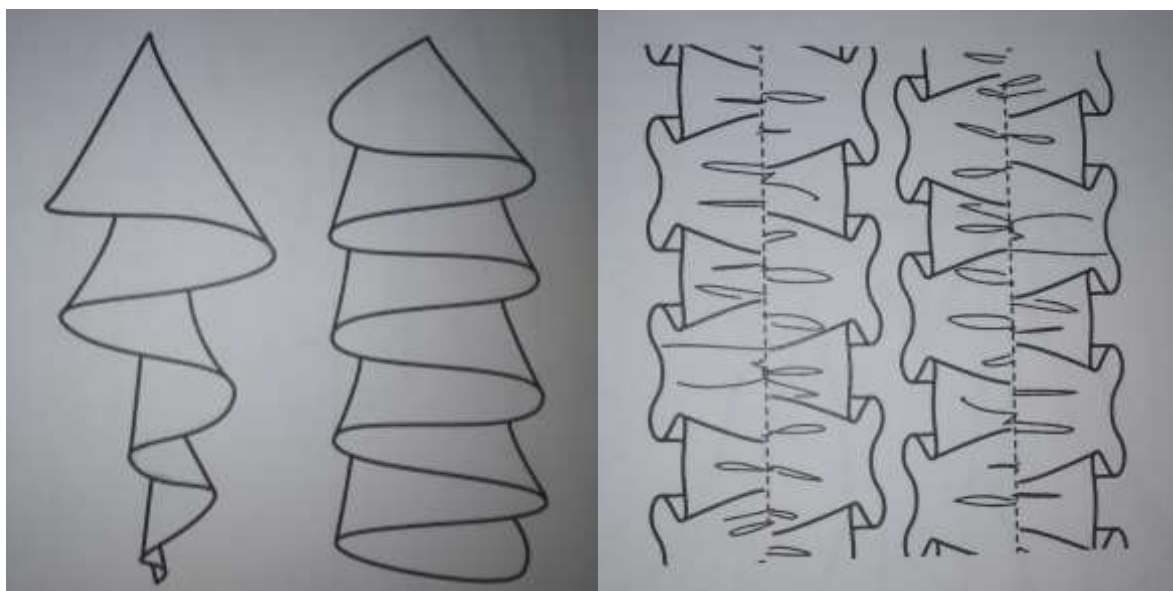
Volan ali naborek je nabran ali naguban kos blaga, ki je običajno prišit na ženski kos oblačila. Ekspresionistično jih imenujemo tudi volančki. Ti so lahko več vrst in izdelani na več načinov. Velikokrat se uporabljajo enostranski naborki, dvostranski naborki, enostavni volan, nagubani in kodrasti naborek.

[4] [5] [6] [11]

Slika 23: Nagubani naborek (na levi) in smok ali kodrasti naborek (na desni)

Vir 23: (Feyerabend F. V. 2008. *Shapes & Styles of Fashion*. München: Stiebner.)

Slika 24: Jabot (na levi) in dvostranski naborek (na desni)

Vir 24: (Feyerabend F. V. 2008. *Shapes & Styles of Fashion*. München: Stiebner.)

ZAČETEK IN SKICE

Ko sem razmišljala, kako se lotiti izdelave in šivanja lastne obleke, sem najprej naredila analizo, kako so videti tradicionalne flamenko obleke. Ko sem pobrskala po literaturi in spletu, sem našla zanimive obleke različnih krojev in barv. Odločila sem se, da naredim podrobno analizo treh oblek, ki so mi kasneje služile pri lastnih idejah in kreacijah.

Ko sem naredila analizo oblek in podatkov o flamenku iz literature in zgodovine, kjer sem se boljše seznanila s to vrsto umetnosti, sem pričela svoje ideje in zamisli prenašati na papir. Prve skice so bile hitre in nenatančne, saj sem si želela čim več takratnih idej zapomniti in jih prenesti v vidno obliko. Ko so bile skice narisane, sem si med vsemi izbrala tiste, ki so mi bile najbolj všeč. Izmed narisanih skic sem si s pomočjo mentorice izbrala eno, za katero sem se odločila, da jo bom tudi sama izdelala. Ker sem pri tem želela prikazati in izdelati vse faze v poteku oblikovanja od skice do končnega izdelka, je to pomenilo, da sem pri izbiri pazila, da izbrana obleka ni bila preveč zahtevna za izdelavo glede na moje predznanje šivanja flamenko obleke. Faze tako zaobsegajo naslednje postopke:

- risanje skic
- izbira skic
- krojenje in modeliranje
- šivanje
- likanje
- pomerjanje na modelu
- fotografiranje

Prvi model je na videz skoraj enak tradicionalni flamenko obleki, kar je bil tudi moj namen. Želela sem preizkusiti in ugotoviti zahtevnost šivanja takšne obleke ter se hkrati s svojo kreacijo čim bolj približati tisti pravi obleki. Vendar moja kreacija ni obleka, temveč je sestavljena iz bluze in krila.

Drugi model je malenkost drugačen, saj je dolžina obleke krajša. Ta obleka se zdi elegantnejša in primerna za kakšen poseben dogodek. Kljub temu da ni podobna tradicionalni obleki, sem jo poskušala izdelati v flamenku stilu.

Skici sta bili izbrani. Zdaj sem morala poiskati še tkanino, s katero bo prijetno delati in bo tudi lepo videti. Razmislila sem najprej o barvi tkanine, elastičnosti in tudi debelini ter teksturi. Za krilo in obleko sem izbrala tršo, elastično, enobarvno tkanino, ki se mi je zdela primerna za osnovo. Za bluzo in volane sem izbrala lažjo, vzorčasto tkanino, ki lepše pade. Ob tem sem potrebovala še skriti zadrgi in podlogo za del, kjer so zašiti volani, in tudi ozko gumico.

Tkanine in materiali, ki sem jih uporabljala:

- Bež platno s 3% elastana

Slika 25: Platno

Vir 25: (vir avtorja)

- Bež bombaž z rožnatim vzorcem

Slika 26: Bombaž

Vir 26: (vir avtorja)

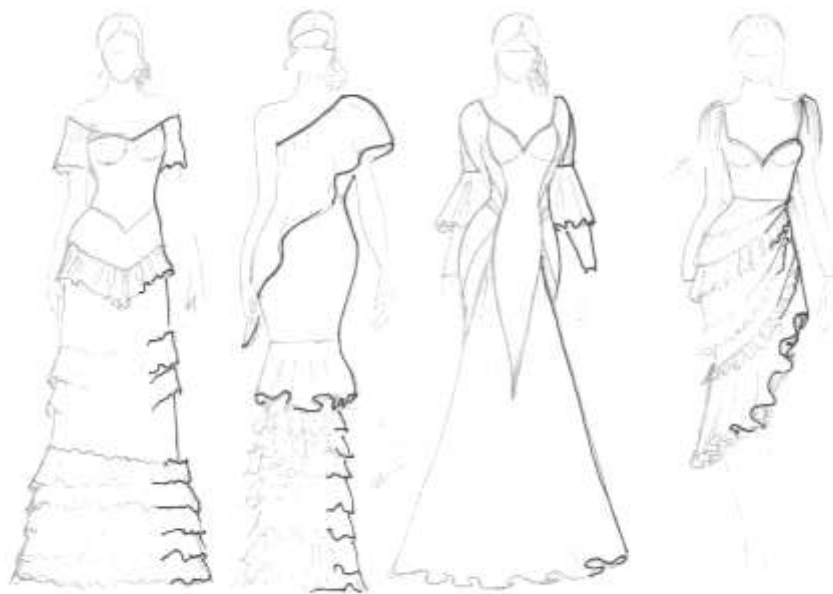
- 100% poliester

Slika 27: Poliester

Vir 27: (vir avtorja)

SKICE

Slika 28: Skice I

Vir 28: (vir avtorja)

Slika 29: Skice II

Vir 29: (vir avtorja)

Slika 30: Skice III

Vir 30: (vir avtorja)

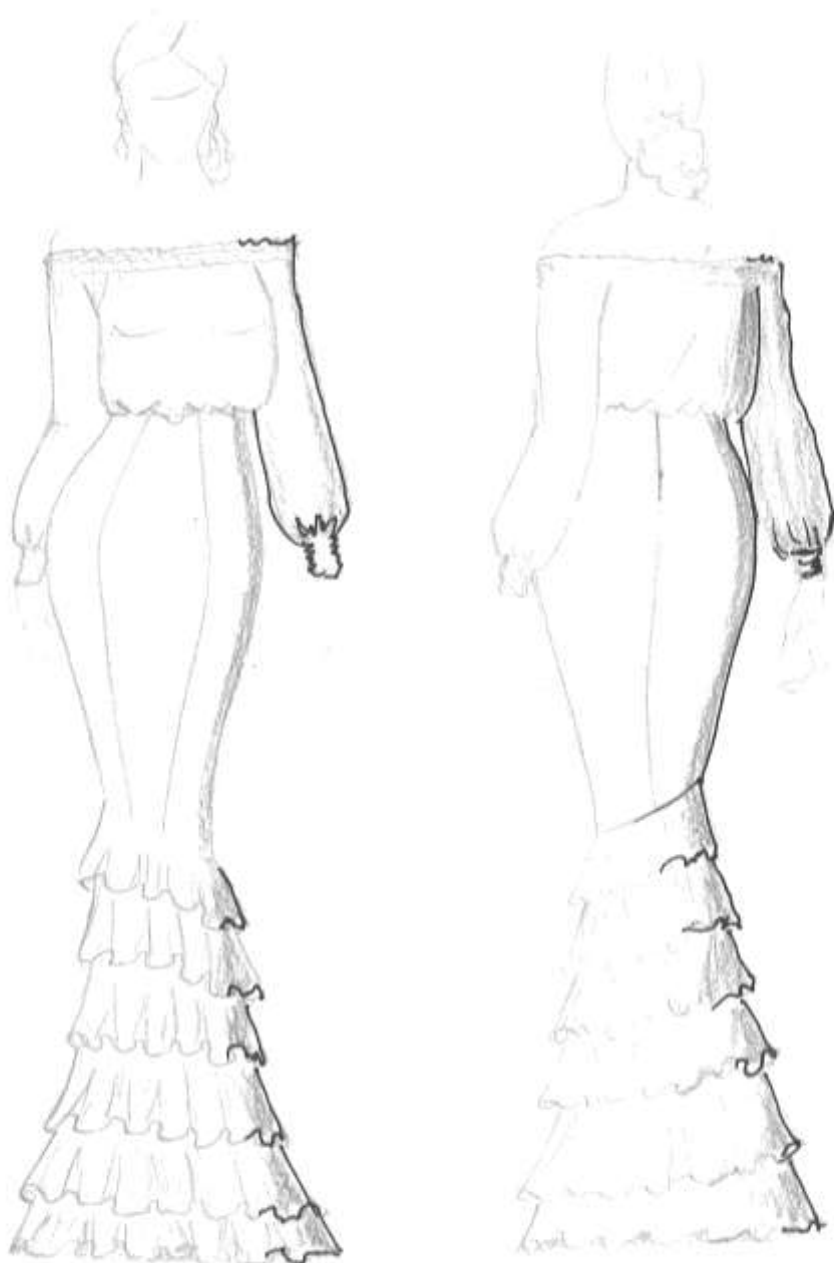
Slika 31: Skice IV

Vir 31: (vir avtorja)

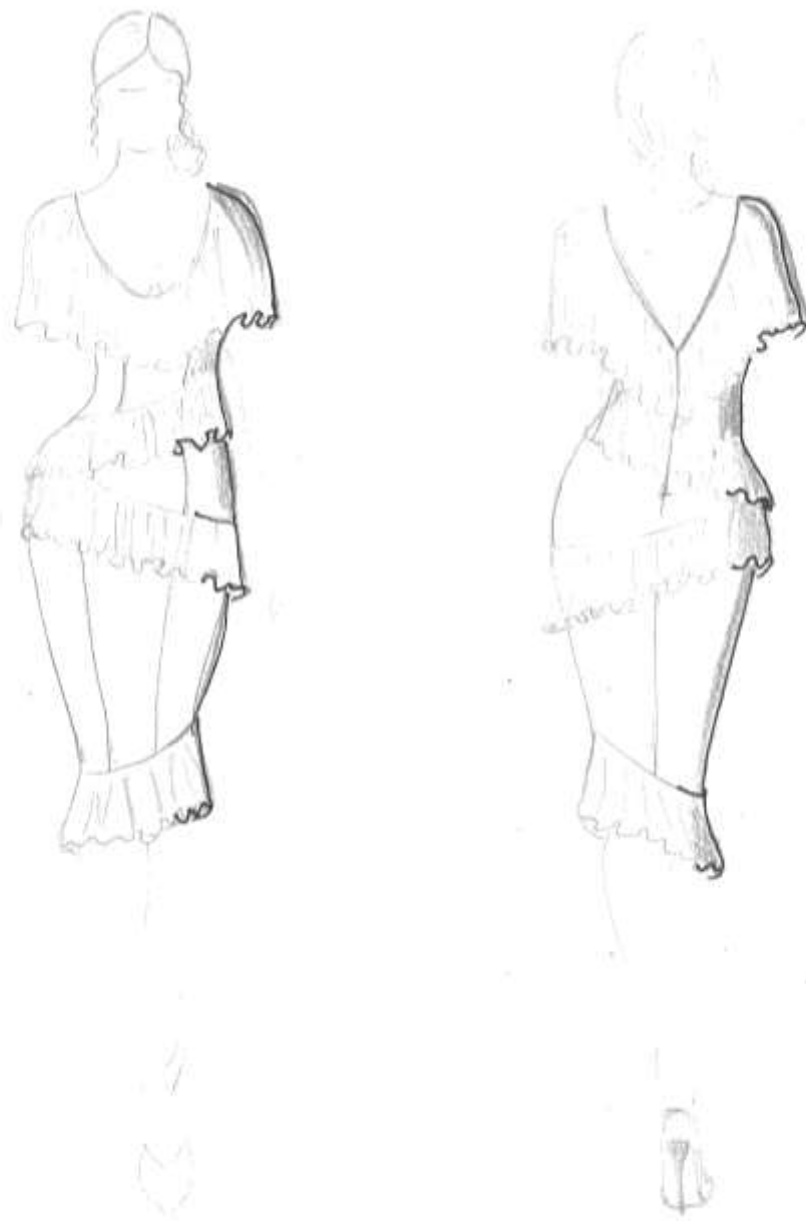
Slika 32: Skice V

Vir 32: (vir avtorja)

Slika 33: Izbrana skica I

Vir 33: (vir avtorja)

Slika 34: Izbrana skica II

Vir 34: (vir avtorja)

KROJENJE IN MODELIRANJE

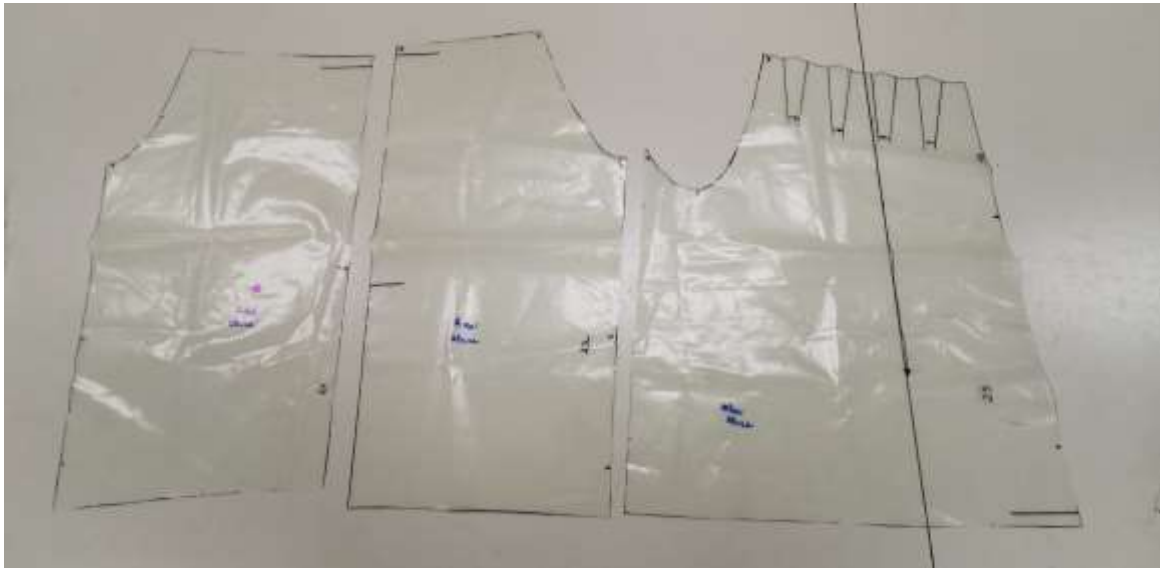
Ko sem imela vse potrebno za šivanje sem nadaljevala s krojenjem osnovnih krojev za obleko, krilo in bluzo. Za bluzo sem vzela osnovni kroj in ga prekrojila oz. zmodelirala s pomočjo profesorice.

Slika 35: Osnovni kroj bluze brez všitkov (na levi) in osnovni kroj rokava (na desni)

Vir 35: (vir avtorja)

Ker je bilo bluzo najlažje in najhitreje izdelati, saj sem osnovni kroj samo malo priredila, sem pričela z izdelavo. Osnovni kroj bluze sem najprej prekopirala na folijo, ga izrezala in prilepila na podlago. Z modeliranjem sem ga priredila svojim željam. Bluza je narejena iz treh krojnih delov, iz sprednjega dela, zadnjega dela in rokava. Bluza pade, ni oprijeta in ima raglan rokave, prav tako valovite naborke na vratnem izrezu in na dolžini rokavov. Vse tri skrojene dele sem položila na lažjo tkanino z vzorcem, ki sem jo najprej polikala in jo obrnila tako, da je lična oz. prava stran na notranji strani in da sta krajnika poravnana.

Slika 36: Sprednji in zadnji del bluže, ter rokav

Vir 36: (vir avtorja)

Slika 37: Polaganje krojnih delov na tkanino

Vir 37: (vir avtorja)

Kroj sprednjega in kroj zadnjega dela sem položila na pregib (da imata samo stranske šive), medtem ko sem rokave položila čim bliže ostalima krojema (da je poraba tkanine manjša in posledično je tudi manj neuporabnih ostankov). Na vseh krojnih delih je narisana smer niti, ki jo položimo vzporedno s krajnikom tkanine.

Krojem sem dodala dodatke za šiv, ki so široki 1 cm ali 1,5 cm pri stranskih šivih.

Ko sem vse krojne dele obrisala s kredo za krojenje, sem linije s koleščkom za kopiranje prekopirala še na drugo stran krojnih delov ter jih izrezala s škarjami za krojenje.

Slika 38: Skrojene deli bluže (rokav, sprednji del in zadnji del)

Vir 38: (vir avtorja)

Ko je bila bluza skrojena, sem začela krojiti in modelirati še krilo. Osnovni kroj krila sem s pomočjo mentorice zmodelirala po svojih željah. Krilo sem podaljšala do tal in dodala šive na sprednjem delu.

Slika 39: Osnovni kroj krila

Vir 39: (vir avtorja)

Ko sem kroj izrezala, sem ga najprej prekopirala in zlepila, da sem dobila celotni sprednji in celotni zadnji del krila, da sem lahko na njiju nad koleno narisala krivuljo. Tam sem kroj prerezala, in spodnji del odložila na stran za kratek čas in najprej zmodelirala zgornji del krila. Pri sprednjem delu krila sem od konca všitkov do dolžine narisala pravokotnici na bočno črto, ki sem ju prerezala in tako dobila tri dele sprednjega dela kroja. Zadnji del je ostal nespremenjen, razen tega, da sem ga spet razpolovila.

Slika 40: Krilo

Vir 40: (vir avtorja)

Slika 41: Zgornji del zmodeliranega krila

Vir 41: (vir avtorja)

Zgornji del krila sem skrojila na tršo tkanino. Poskusila sem porabiti čim manj tkanine, zato sem kroje položila tako, da je med njimi bilo čim manj neuporabljenе tkanine.

Slika 42: Sprednji skrojeni del krila

Vir 42: (vir avtorja)

Slika 43: Zadnji skrojeni del krila

Vir 43: (vir avtorja)

Nato sem spodnji del, ki sem ga prej odrezala, razdelila na pet enako širokih delov. Te sem enakomerno razporedila po papirju, da sem dobila spodnji del širši. Ta del sem skrojila na tkanino, ki sem jo izbrala za podlogo, saj bodo na tem delu našiti volančki.

Slika 44: Spodnji del krila

Vir 44: (vir avtorja)

Slika 45: Krojenje spodnjega dela krila na tkanino

Vir 45: (vir avtorja)

ŠIVANJE

Ko sem imela bluzo in krilo skrojeno, sem se lotila šivanja. Najprej sem sešila bluzo, nato sem sestavila še krilo.

Bluzo sem najprej opletla, in sicer stranske dodatke za šiv ter dolžino. Nato sem sprednji in zadnji del bluze zašila tako, da sta bili lični strani znotraj. Dodatke za šiv sem razlikala. Rokav sem sestavila in opletla dodatke za šiv in dolžino rokava. Nato sem ga vstavila v bluzo. Bluzi sem dodatke, ki sem jih dodala, na dolžini zalikala, da sem lahko pošila z gumico. Gumico sem dala v čolnice, v iglo pa sem napeljala sukanec. Ko sem šivala, se je blago zaradi gumice samo nabiralo in tako sem dobila zelene naborke. Postopek sem ponovila tudi na zgornjem delu bluze oz. pri izrezu.

Slika 46: Opletanje delov bluze

Vir 46: (vir avtorja)

Slika 47: Sestavljanje rokava

Vir 47: (vir avtorja)

Slika 48: Sestavljanje bluže (stranski šivi)

Vir 48: (vir avtorja)

Slika 49: Šivanje rokava na blužo

Vir 49: (vir avtorja)

Krilo je bilo zahtevnejše zašiti. Najprej sem sestavila sprednji del in všitke na zadnjem delu ter stranske dele in dodatke za šiv na sprednjem delu opletla. Zadnji del sem sestavila do tiste točke, kjer sem vstavila skrito zadrigo. Ko sem imela zašita oba dela posebej, sem ju sestavila na straneh tako, da sem lični strani obrnila navznoter. Stranske šive sem razlikala, šiva na sprednjem delu pa sem zalikala proti stranskemu delu. Drugi del krila, ki je iz tkanine za podloge, sem sestavila na eni strani in jo opletla. Nato sem se lotila izdelave volančkov.

Slika 50: Sestavljen sprednji del krila

Vir 50: (vir avtorja)

Slika 51: Sestavljen zadnji del krila z všitki

Vir 51: (vir avtorja)

Slika 52: Všita zadrga na zadnjem delu krila

Vir 52: (vir avtorja)

Slika 53: Zgornji del krila, položen lice na lice

Vir 53: (vir avtorja)

Slika 54: Šivanje podloge

Vir 54: (vir avtorja)

Za volančke sem porabila več časa za razmišljanje kot za izdelavo. Ker sem imela omejeno količino blaga in tudi odgovorno sem morala ravnati, sem se na koncu odločila, da bom volančke naredila tako, da bom porabila čim manj tkanine.

Zato sem tkanino preložila na pregib in jo poravnala. Tkanino sem vrezala tako, da je bila pravokotna na krajnik. Tako sem jo lahko razrezala na trakove enake širine. Te sem obrobila na obeh straneh, da se tkanina ni razparala. Eno stran trakov sem pošila za 5 mm in z največjim razmakom med vbodi igle. Tokrat sem šiv zatrdila samo na začetku, da sem potem lahko na nasprotni strani povlekla eno od niti in tako blago enakomerno nabrala.

Slika 55: Izdelava volančkov

Vir 55: (vir avtorja)

KONČANO OBLAČILO

Slika 56: Končano oblačilo na modelu

Vir 56: (vir avtorja)

Slika 57: Končano oblačilo os spredaj in od zadaj na lutki

Vir 57: (vir avtorja)

ZAKLJUČEK

Navdušenje nad špansko kulturo mi je dalo zagon za delo in raziskovanje. Raziskovati, kakšen je flamenko, in poskusiti zašiti tradicionalno obleko, sta bila ena izmed tistih izzivov, ki sem jih z veseljem sprejela. Letošnje šolsko leto sem se zato odločila in naredila raziskovalno nalogo z naslovom Španska plesalka. V veselje mi je bilo raziskovati špansko kulturo, modo in tradicijo, najbolj pa sem uživala ob raziskovanju temperamentnega španskega, ki se je razvil iz ljudska glasbe južne Španije – flamenka. Ugotovila sem, da je to živahen ples, ki vsebuje tako petje, kitaro in ples, plešejo ga tako moški kot ženske.

Osredotočila sem se na žensko oblačilo, ki je zaznamovalo ples flamenko in ga podrobneje raziskala. Analizirala sem različne vrste oblek za flamenko, njihovo obliko ter kroj in vzorce. Odločila sem se, da bom obleko tudi sama izdelala, vendar z današnjimi barvami in vzorci. Narisala sem nekaj skic za obleke, ki so vsebovale volančke na različnih mestih. Osnovni kroj za žensko obleko sem nato narisala in zmodelirala ter skrojila. Skrojene dela sem nato sešila ter z vmesnim likanjem prišla do končnega izdelka – obleke za flamenko.

Ob zaključku naloge sem ugotovila, da je šivanje potekalo dokaj enostavno, najzahtevnejši so bili volančki, ker sem imela težavo že s porabo materiala. Nisem si predstavljala, da bom zanje porabila toliko tkanine, saj tega pri načrtovanju nisem upoštevala. Odločila sem se tudi za izdelavo dvodelne kombinacije namesto enodelne obleke, ker menim, da bom dvodelno oblačilo lažje kombinirala še z drugimi kosi iz svoje omare in oblačilo tako večkrat oblekla.

Vsekakor sem z izdelano kreacijo zelo zadovoljna.

DRUŽBENA ODGOVORNOST

Družbena odgovornost je odgovornost vseh nas: tako dijakov kot odraslih .

Vedno večja je odgovornost vsakega posameznika do okolja in družbe, v kateri živimo

Odraža našo resnost, zrelost in zavzetost, da nam ni vseeno, kaj se dogaja okoli nas. Menim, da se zlasti pri oblikovanju tekstilij in oblačil lahko obnašam družbeno odgovorno in zanesljivo. Predvsem smo lahko pazljivi in varčni pri krojenju, kjer lahko s smotrno uporabo krojnih delov tkanino maksimalno izkoristimo. Vemo, koliko denarja je potrebno za izdelavo enega metra tkanine, in prav je, da to upoštevamo pri vsaki izdelavi in porabi kateregakoli materiala, ki ga uporabljamo:

- papir
- sukanec
- osnovna tkanina
- centilin
- električna energija, ki se porabi pri šivanju in likanju
- igle, ki se rade izgubijo

Pri oblikovanju in kasneje, pri rezanju tkanine, nastane nekaj odpadnega materiala, ki ga lahko vključimo v kašne druge kreacije ali izdelke.

Tako izražamo ekološko odgovornost do svojega okolja, saj proizvedemo čim manj tekstilnih odpadkov, za katere vemo, da predstavljajo zelo velik ekološki problem. Tako vsaj malo pripomoremo k temu, da odpadne snovi znova uporabimo ali pa iz njih naredimo nekaj koristnega in po možnosti uporabnega.

VIRI IN LITERATURA

- [1] *Wikipedija prosta enciklopedija: Flamenko*. [uporabljeno 8. 10. 2019]. Dostopno na URL: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Flamenko>
- [2] JOVANOVIČ, I. *Luna gitana*. [uporabljeno 12. 10. 2019]. Dostopno na URL: <http://www.lunagitana.si/v2/index.php>
- [3] *Dijaški.net: Flamenko*. [uporabljeno 8. 10. 2019]. Dostopno na URL: https://dijaski.net/gradivo/gla_ref_flamenko_01
- [4] *Wikipedija prosta enciklopedija: Traje de flamenca*. [uporabljeno 10. 11. 2019]. Dostopno na URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Traje_de_flamenca
- [5] Krašovec Pogorelčnik M. 1997. *Estetika oblačenja*. Velenje: Založništvo Pozoj
- [6] El Palacio Andaluz, 2019, *Flamenco dress: history and origin of this Andalusian dress*. [uporabljeno 19. 10.2019]. Dostopno na URL: <https://elflamencoensevilla.com/en/flamenco-dress-history/>
- [7] <https://www.elle.si/lifestyle/personelle/ocarljivi-svet-flamenka/> 8. 10. 2019
- [8] CENTA, U. *Cora viento: o Flamenku*. [uporabljeno 4. 11. 2019]. Dostopno na URL: <https://coraviento.com/o-flamenku/>
- [9] *Poznate modni Flamenko brez plapolajočih rdečih oblek in kastanjet*. [uporabljeno 8. 10. 2019]. Dostopno na URL: <https://siol.net/trendi/kultura/poznate-moderni-flamenko-brez-plapolajocih-rdecih-oblek-in-kastanjet-425195>
- [10] LISJAK, B. *Vse o barvah*. [uporabljeno 9. 11. 2019]. Dostopno na URL: <https://bojanlisjak.wixsite.com/vse-o-barvah>
- [11] Feyerabend F. V. 2008. *Shapes & Styles of Fashion*. München: Stiebner.

Viri slik

Vir 1: (http://www.paintinghere.com/UploadPic/Flamenco%20Dancer/big/Lunaresnegros%20ii.jpg).....	7
Vir 2: (https://siol.net/media/img/83/0c/b8c9ff64027e3d4559d8-urska-centa.jpeg).....	8
Vir 3: (https://secretosdeviaje.com/storage/blogs/alameda-de-hercules.jpeg).....	10
Vir 4: (www.freeworldmaps.net/europe/spain/andalusia/where-is-andalusia.jpg)	11
Vir 5: (https://www.billboard.com/files/styles/article_main_image/public/media/paco-de-lucia-obit-650.jpg)	12
Vir 6: (https://i.pinimg.com/originals/eb/dc/56/ebdc56870d8598bec00dcaa7e3e8d5b8.jpg)	13
Vir 7: (https://spetour.files.wordpress.com/2015/10/flamenco1.jpg).....	15
Vir 8: (https://www.itl.cat/pngfile/big/1-10000_red-background-wallpaper-cool-design-backgrounds-red.jpg)	16
Vir 9: (https://i.pinimg.com/474x/8c/19/49/8c1949c480338602dbe5c65c9ce9d502.jpg).....	17
Vir 10: (<a href="https://imagesvc.meredithcorp.io/v3/mm/image?url=https%3A%2F%2Fcdn-
img.instyle.com%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fstyles%2F684xflex%2Fpublic%2F1565732382%2FSelena-
Gomez-Red-Outfits-lead.jpg%3Fitok%3DCMrSfTBM&w=400&c=sc&poi=face&q=85">https://imagesvc.meredithcorp.io/v3/mm/image?url=https%3A%2F%2Fcdn- img.instyle.com%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fstyles%2F684xflex%2Fpublic%2F1565732382%2FSelena- Gomez-Red-Outfits-lead.jpg%3Fitok%3DCMrSfTBM&w=400&c=sc&poi=face&q=85).....	18
Vir 11: (https://wallpaperaccess.com/full/38126.jpg).....	19
Vir 12: (https://i.pinimg.com/originals/85/13/c3/8513c303b7f968d4691ac20e4468dde1.jpg).....	20
Vir 13: (<a href="https://fashionjackson.com/wp-content/uploads/2018/11/Fashion-Jackson-Wearing-Black-Chenille-
Mock-Neck-Sweater-Black-Skinny-Jeans-Black-Pumps-Black-Gucci-Belt-Black-Satchel-Handbag-1.jpg">https://fashionjackson.com/wp-content/uploads/2018/11/Fashion-Jackson-Wearing-Black-Chenille- Mock-Neck-Sweater-Black-Skinny-Jeans-Black-Pumps-Black-Gucci-Belt-Black-Satchel-Handbag-1.jpg).....	21
Vir 14: (https://directory.coconuts.co/wp-content/uploads/2019/06/4267_carmen-promo-img.jpg).....	22
Vir 15: (https://cloud10.todocoleccion.online/cine-folletos-mano/tc/2016/03/12/14/54991215.jpg).....	23
Vir 16: (https://i.pinimg.com/564x/9f/5b/69/9f5b69f34e601d06f6309205487f8eb5.jpg);.....	24
Vir 17: (https://i.pinimg.com/564x/d1/01/5b/d1015b0d81f1c77715b7b00c722a15e0.jpg).....	24
Vir 18: (https://i.pinimg.com/564x/c9/80/3b/c9803bfafe1b58cdf160f6995ddc59d.jpg).....	25
Vir 19: (https://i.pinimg.com/736x/76/69/3f/76693fd8825c0494e7f767400e21bcf8.jpg).....	25
Vir 20: (<a href="https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&id=BA9D9A479CAE513164C42660C5568AC250355C31&
thid=OIP.T4GAMKsD9hRyWkqt6N7G3AHaHa&mediaurl=http%3A%2F%2Fmedia.buzzle.com%2Fmedia%2Fimaq
es-en%2Fphotos%2Fdance%2F1200-19946008-flamenco-dancer-spain-
girl.jpg&exp=1200&expw=1200&q=flamenco+dance&selectedindex=5&ajaxhist=0&vt=0&eim=0,1,3,4,6,8,10">https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&id=BA9D9A479CAE513164C42660C5568AC250355C31& thid=OIP.T4GAMKsD9hRyWkqt6N7G3AHaHa&mediaurl=http%3A%2F%2Fmedia.buzzle.com%2Fmedia%2Fimaq es-en%2Fphotos%2Fdance%2F1200-19946008-flamenco-dancer-spain- girl.jpg&exp=1200&expw=1200&q=flamenco+dance&selectedindex=5&ajaxhist=0&vt=0&eim=0,1,3,4,6,8,10)	26
Vir 21: (Feyerabend F. V. 2008. <i>Shapes & Styles of Fashion</i> . München: Stiebner.).....	27
Vir 22: (Feyerabend F. V. 2008. <i>Shapes & Styles of Fashion</i> . München: Stiebner.).....	27
Vir 23: (Feyerabend F. V. 2008. <i>Shapes & Styles of Fashion</i> . München: Stiebner.).....	28
Vir 24: (Feyerabend F. V. 2008. <i>Shapes & Styles of Fashion</i> . München: Stiebner.).....	28
Vir 25: (vir avtorja).....	30
Vir 26: (vir avtorja).....	30
Vir 27: (vir avtorja).....	30

Vir 28: (vir avtorja)	31
Vir 29: (vir avtorja)	31
Vir 30: (vir avtorja)	32
Vir 31: (vir avtorja)	32
Vir 32: (vir avtorja)	33
Vir 33: (vir avtorja)	34
Vir 34: (vir avtorja)	35
Vir 35: (vir avtorja)	36
Vir 36: (vir avtorja)	37
Vir 37: (vir avtorja)	37
Vir 38: (vir avtorja)	38
Vir 39: (vir avtorja)	39
Vir 40: (vir avtorja)	40
Vir 41: (vir avtorja)	40
Vir 42: (vir avtorja)	Vir 43: (vir avtorja)..... 41
Vir 44: (vir avtorja)	41
Vir 45: (vir avtorja)	42
Vir 46: (vir avtorja)	43
Vir 47: (vir avtorja)	43
Vir 48: (vir avtorja)	44
Vir 49: (vir avtorja)	44
Vir 50: (vir avtorja)	45
Vir 51: (vir avtorja)	45
Vir 52: (vir avtorja)	46
Vir 53: (vir avtorja)	46
Vir 54: (vir avtorja)	47
Vir 55: (vir avtorja)	47
Vir 56: (vir avtorja)	48
Vir 57: (vir avtorja)	49